

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12 и 87/13), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ
КАРЦИНОМ НА ПАНКРЕАСОТ

Член 1

Со ова упатство се пропишува медицинското згрижување преку практикување на медицината, заснована на докази при карцином на панкреасот.

Член 2

Начинот на третман на карцином на панкреасот е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на згрижување на карцином на панкреасот по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот, може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-9383/2
30 ноември 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

КАРЦИНОМ НА ПАНКРЕАС

МЗД Упатства
04.08.2010

- Основни правила
- Епидемиологија
- Симптоми и нивна зачестеност
- Дијагноза
- Третман
- Прогноза

ОСНОВНИ ПРАВИЛА

- Посомневајте се на карцином на панкреас кај пациент со
 - Континуирани диспептички тегоби и необјаснив губиток на тежина.
 - Безболен иктерус.
- Имајте ја предвид можноста од карцином на панкреас кај пациенти со горноабдоминална болка, скорешен почеток на дијабет или акутен панкреатит.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА

- Аденокарциномот на панкреас е еден од десетте најчести карциноми.
- Ендокрините тумори на панкреасните островца (инсулинома, гастринома, вилома, глукагонома, карциноид) се многу ретки.

СИМПТОМИ И НИВНА ЗАЧЕСТЕНОСТ

- Губиток на телесната тежина 90%
- Диспептички тегоби 80%
- Иктерус 55%
- Епигастрична болка со ирадијација кон грбот 30%
- Неодамнешен почеток на дијабет 30%
- Анорексија 20%
- Малаксаност 15%
- Симптоми предизвикани од ендокрина активност на туморот

ДИЈАГНОЗА

- Рутинските лабораториски испитувања не се од помош во раното поставување на дијагнозата. Серумската алкална фосфатаза и глутамил трансфераза се најчесто елевирани.
- Сензитивноста и специфичноста на СА19-9 е околу 80% и овој тест може да се користи во испитувањето на аниктеричен пациент суспектен за карцином на панкреас.
- Ултрасонографија и компјутеризирана томографија (со тенки пресеци) се основни иследувања.
- ERCP, понекогаш ендоскопска ултрасонографија, PET-CT и дијагностичка лапароскопија можат да се применат во понатамошни ивентигации.

ТРЕТМАН

- Предоперативно стентирање се користи за разрешување на иктерусот.
- Панкреатикодуоденална ресекција (Whipple процедура) може да се изведе доколку туморот не е проширен на околните ткива (ннд D). Возможно кај околу 20% од пациентите.
- Хемотерапијата и/радиотерапијата на тумори кои се прошириле на околните ткива обезбедува палијативно олеснување кај 50% од пациентите, но само малку ја подобрува долгорочната прогноза.
- Резултатите од хемотерапија се лоши.
- Палијативен хируршки бајпас на билијарниот или на дигестивниот тракт за да ги олесни симптомите на опструкција може да се направи, ако е потребно.

ПРОГНОЗА

- Центрилизација на хируршкиот третман го подобрува исходот и долгорочната прогноза.
- Кај аденокарциномот 5-годшното преживување е под 10%.
- Повеќе од половина од пациентите со дуктален аденокарцином на панкреас умираат до 6 месеци од поставувањето на дијагнозата. Од друга страна 1 од 8 пациенти третиран со радикална операција преживува повеќе од 10 години.
- Прогнозата за периампуларниот карцином е подобра (поради порано поставување на дијагнозата).

Автор:Pauli Puolakkainen Article ID: ebm00211 (009.033) © 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1.EBM Guidelines 04.08.2010 www.ebm-guidelines.com

2.Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.

3.Предвидено е следно ажурирање до август 2014 година.